

ONTWERP: ATELIER DUIFHUIZEN

Om over na te denken - Elly Troost-de Vries

Sions Gouden Alfabet

Psalm 119 bestaat uit 176 verzen, verdeeld over 22 strofen, waarbij elke strofe begint met een opeenvolgende letter van het Hebreeuwse alfabet, van Aleph, de eerste letter, tot Tav, de laatste letter. Deze structuur is bedoeld om het geheugen van de leerlingen van Sion te ondersteunen.

Psalm 119 is een didactische psalm, een verzameling gedenkspreuken, met één centraal thema: de lof, de liefde, de kracht en het nut van het Woord van God. De psalm richt zich op de openbaring van God, wat Zijn Woord voor de mens betekent en hoe de mens zich tegenover dat Woord dient te gedragen.

De dichter toont een onuitputtelijke vaardigheid in het beschrijven en verheerlijken van de veelzijdige inhoud van het Woord van God. Hij getuigt: 'Aan alle volmaaktheid heb ik een einde gezien, maar Uw gebod is zeer wijd.' De getuigenissen van de Heere zijn raadslieden die wijzer maken dan de ouden. Het Woord van de Heere is een licht en een lamp voor de voet. Het Woord heeft nog nooit beschaamd.

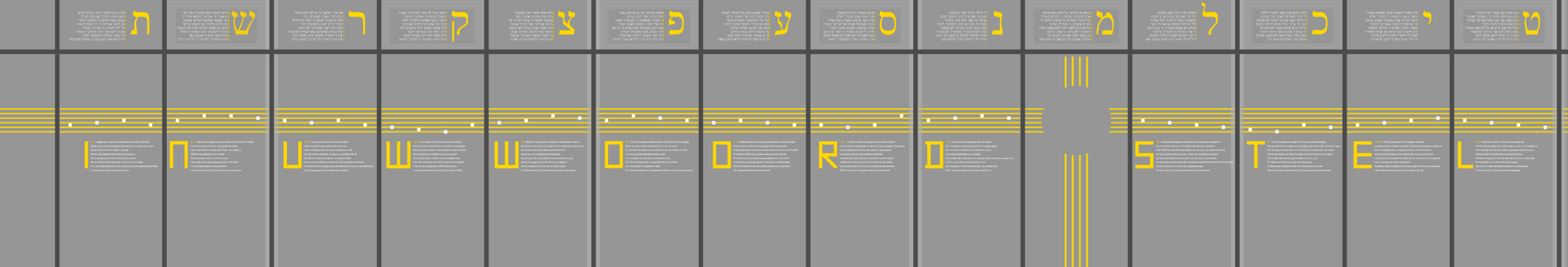

Het Goud van Gomarus

Gorinchem
Hoefslag 11
4205 NK Gorinchem

Zaltbommel
Oude Bosscheweg 4
5301 LA Zaltbommel

De Gomarus Scholengemeenschap is een reformatorische school waar de Bijbel centraal staat. De naam van onze school herinnert aan Franciscus Gomarus die met name bekend werd om zijn strijd met de Remonstranten begin 17e eeuw. Hij betoogde dat de uitverkiezing en de genade van God onvoorwaardelijk zijn, niet gebaseerd op de verdiensten van mensen. Sola gratia. Het Goud van het Evangelie, het Woord van God, is als een kostbaar geschenk. In Psalm 119 lezen we ook over 'het Woord':

‘Waarmee zal de jongeling zijn pad zuiver houden? Als hij dat houdt naar Uw woord.’

En verderop: ‘Uw Woord is een licht voor mijn pad.’ God Zelf maakt bij de Schepping ook gebruik van het woord. ‘En God zeide: Daar zij licht. En daar werd licht.’ Nog steeds speelt dat Woord een centrale rol en herschept het en vernieuwt het. Elke gelovige zal dat zien. In Psalm 119 staat: ‘O HEERE! ik verlang naar Uw heil’, wat impliceert dat ‘het heil’ niet vanzelfsprekend is. Het herinnert ons aan hoe het begon. In het begin was alles goed. De eerste mensen herkenden God aan ‘de wind des daags’. Er was harmonie. Heelheid. Er was geen goed, beter, best. Nee, het was goed! En dan komt Genesis 3: wat goed was, ging kapot! Gebroken. Verbroken. Disharmonie. Maar ook in Genesis 3: ‘Adam, waar zijt gij?’ Wonderlijk. Onuitsprekelijk. God zoekt Adam en Eva op. En nog altijd zoekt Hij mensen op. Hij verlangt zijn schepsel terug. Verlangen impliceert liefde. Psalm 119 is vol van verlangens. Daar is het wederkerig. ‘O HEERE! ik verlang naar Uw heil!’ Psalm 119 wordt ook wel ‘het gouden alfabet’ genoemd, een alfabetisch acrostichon of abecedarium waarbij elke strofe begint met een opeenvolgende letter van het Hebreeuwse alfabet, van Aleph, de eerste letter, tot Tav, de laatste letter. Iedere strofe bestaat uit acht regels die in het Hebreeuws ook alle acht beginnen met dezelfde letter. Dat de auteur daarvoor kiest getuigt van liefde maar ook van creativiteit, iets dat God heeft gegeven. In bijbelvertalingen wordt deze opbouw niet zichtbaar. Wel vermelden sommige vertalingen aan het begin van elke strofe de

betreffende letter van het Hebreeuwse alfabet, zoals alef, beet, gimel, dalet. Wanneer in de psalm licht valt op teksten die gaan over het Woord, heeft ‘het Woord’ een rijke inhoud: het is Thora, *onderwijzing*, leer, getuigenis, voorschrift, gebod, bepaling, oordeel, belofte en inzetting. Maar het gaat ook over de ‘Thora-vroomheid’ in werkwoordsvorm: bewaren, onderhouden, in acht nemen, liefhebben, leren en vertrouwen. Zo wordt helder dat er liefde is voor het Woord, verlangen naar het Woord, licht over en ruimte in het Woord. In de thematekst gaat het over een pad en in vers 105 is het ‘het Woord’ dat het pad verlicht. Daarnaast zijn er zeven werkwoorden die de liefde van de dichter voor God en Zijn Woord uitdrukken:

- hopen* op God en Zijn Woord
- vastklampen* aan God en Zijn Woord
- geloven* in God en Zijn Woord
- liefhebben* van God en Zijn Woord
- vertrouwen* op God en Zijn Woord
- zoeken* naar God en Zijn Woord
- en *dienen* van God en Zijn Woord

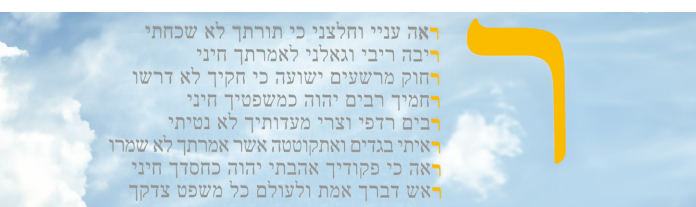
Goud! de opdracht

- Zwart, Mysterium, de gans Andere. *Ps. 113:5*
- Goud, sieraad, kostbaar, God, genade. *Ex. 25:17*
- Rond, cirkels, de Eeuwige. *Ps. 90:2*
- Trinitas, koorden, drievoudig, gemeenschap. *1 Joh. 5:7*
- Gegraveerd, psalm, loflied, handpalm. *Jes. 49:16*

Goud! het antwoord

- Wit, overwinning, licht, leven. *Jes. 25:8*
- Goud, kruis, hoop, verbinding. *Hebr. 12:2*
- Rond, Jahweh, Ik ben, Elohim, Adonai. *Ex. 3:14*
- Melodie, reukwerk, loffer. *Ps. 141:2*
- Woord, geloof, liefde, shalom. *1 Joh. 5:3*

Het hart is de ‘plaats’ van deze gedachten, overwegingen en beslissingen. De gelovige draagt het in zijn hart mee op zijn levensweg en dat werpt ook vrucht af richting God en zijn medemens. Beeldend kunstenaar Martijn Duifhuizen ontwierp twee samen hangende kunstwerken, één voor de school in Zaltbommel maar ook één voor de school in Gorinchem. Hij bracht daarin de psalm uiteindelijk terug tot twee zinnen: ‘bewaars Mijn Woord’ en ‘in Uw Woord stel ik mijn hoop’ en vormde die tot een tweeluik: Goud! de opdracht en Goud! het antwoord. ‘Bewaars Mijn Woord’ is van God uit gesproken als een opdracht en een appel om het Woord te bewaren, te koesteren en ernaar te leven. ‘In Uw Woord stel ik mijn hoop’ is de respons van de gelovige. Aan de ene kant vast en gefundeerd: ‘stel ik’, aan de andere kant beschoemd: ‘mijn hoop’. Het bescheiden ‘mea culpa’ (ik ben schuldenaar) ligt er als het ware onder. De 22 Hebreeuwse strofes tonen dat het Woord ‘van elders’ komt. Door in de Hebreeuwse strofes telkens de eerste letter goud te kleuren krijgt de creativiteit van de psalmist meer glans en worden 22 verticale lijnen zichtbaar, als een reukwerk tot God. De gevormde zin eronder ‘in Uw Woord stel ik mijn hoop’ telt ook 22 letters en is als het ware gespiegeld aan het Hebreeuwse alfabet. Er is bewust gekozen om de hele psalm in het Hebreeuws van rechts naar links aan te vangen om vervolgens in het Nederlands van links naar rechts te eindigen. Het kruis is een essentieel symbool voor elke gelovige. Het kruis heeft een verticale oorsprong en een horizontale uitwerking. Het centrum van het kruis met een diameter van 777 millimeter is leeg gelaten, daar is geen schaduw, alleen licht. De vier verticale lijnen verwijzen naar de eerste vier geboden die betrekking hebben op onze verhouding tot God, de zes horizontale lijnen verwijzen naar de zes andere geboden die betrekking hebben op onze verhouding tot de medemens.

ראה עניי וחלצני כי תורתך לא שכחתי
 ריבה ריבי וגאלני לאמרתך חיני
 רחוק מרשעים ישועה כי חקך לא דרשו
 רחמיך רבים יהוה כמשפטך חני
 רבים רדפי וצרי מעדותיך לא נטיתי
 ראיתי בגדים ואתקוטטה אשר אמרתך לא שמרו
 ראה כי פקודיך אהבתי יהוה כחסדך חני
 ראש דברך אמת ולעולם כל משפט צדקך